

Gemeente Renkum

Verantwoordelijk team

Financiën

Nummer

9

Kenmerk

188350

Raad d.d.

27 juni 2024

Paragraaf begroting

N.v.t.

Portefeuillehouder

M. Mulder

Steller

D.F. van Hal

Datum

21 mei 2024

Onderwerp

Voorjaarsnota 2024

Geadviseerd besluit

Vaststellen van de Voorjaarsnota 2024. Daarbij vragen wij u:

1. goedkeuring voor het bijstellen van de budgetten voor bestaand beleid voor de Begroting 2024 en de structurele doorwerking hiervan voor de meerjarenraming 2025-2028;
2. kennis te nemen van de inzet van de stelpost onvoorzien;
3. kennis te nemen van de voortgang inzake de invulling van bijstellingen en ombuigingen;
4. het beschikbaar stellen van de kredieten zoals voorgesteld in het onderdeel investeringskredieten;
5. het college de opdracht te geven om richting de najaarsnota kritisch te kijken naar de mogelijkheden om voor 2024 de nullijn te handhaven.

Toelichting op beslispunten

Op grond van de Financiële verordening is de voorjaarsnota het eerste bijstellingsmoment van de begroting. Met de voorjaarsnota wordt het *financiële* kader geschapen voor de meerjarenbegroting 2025-2028 op basis van continuering van het huidige beleid. Het beleidsmatig perspectief voor de Begroting 2025 wordt vastgelegd in de perspectiefnota. Deze wordt tevens behandeld in de raadsvergadering van juni.

Gezien de financiële situatie moeten we scherper begroten. Op basis van de onderbesteding van budgetten in voorgaande jaren hebben we in deze voorjaarsnota budgetten structureel vrij laten vallen. Dit betekent wel dat het risico is dat in voorkomende gevallen een overschrijding kan ontstaan. Mocht zich dit voordoen dan zullen we de raad in de actieve informatieplicht en de tussentijdse rapportages (voor-/ najaarsnota) daarvan op de hoogte brengen. Gezien echter de overschotten over de afgelopen jaren durven we dit risico aan.

Normaliter laten we u in de voorjaarsnota kennisnemen van de voortgangsrapportage inzake investeringen. Helaas hebben we te maken met technische problemen van de applicatie waardoor we momenteel geen volledig zicht hebben op de investeringskredieten. Bij de najaarsnota zullen we u weer op de hoogte brengen van de voortgang.

De Meicirculaire wordt eind mei/ begin juni verwacht. Het is qua planning niet mogelijk de uitkomsten van de Meicirculaire in de voorjaarsnota te verwerken. Om deze reden zullen de uitkomsten in een raadsbrief aangeboden worden.

Op basis van de Voorjaarsnota 2024 van het Rijk is al wel duidelijk dat de opschalingskorting met ingang van 2026 structureel geschrapt wordt. Daarnaast is met ingang van 2024 een nieuwe financieringssysteem ingevoerd.

Beoogd effect

Door middel van vaststelling van deze voorjaarsnota stelt u de *financiële* kaders voor de Begroting 2025 vast.

Kader

In de financiële verordening is opgenomen dat de voorjaarsnota het eerste bijstelmoment vormt van de begroting. Hiermee wordt recht gedaan aan uw budgetrecht.

Argumenten

In deze voorjaarsnota geven wij een prognose van de uitkomsten van de Jaarstukken 2024. Verder scheppen wij het financiële kader voor de meerjarenbegroting. Daarvoor actualiseren wij de budgetten binnen het bestaande beleid.

Tevens vragen we u nieuwe kredieten beschikbaar te stellen en rapporteren wij over de inzet van de stelpost onvoorzien en de voortgang van de invulling van de taakstellingen.

Ad 1. Goedkeuring voor het bijstellen van de budgetten voor bestaand beleid voor de Begroting 2024 en de structurele doorwerking hiervan voor de meerjarenraming 2025-2028

Om gemakkelijker zichtbaar te maken welke bijstellingen het resultaat beïnvloeden, zijn de bijstellingen verdeeld in de volgende categorieën:

- bijstellingen in relatie tot raadsbesluit;
- bijstellingen met resultaat;
- bijstellingen meerjarig neutraal (verschuivingen tussen jaren);
- bijstellingen neutraal (verschuivingen tussen producten).
- invulling taakstellingen

In de voorjaarsnota worden de financiële bijstellingen op hoofdlijnen weergegeven. Dat betekent dat de financiële bijstellingen van € 25.000 en meer toegelicht worden. Financiële bijstellingen van minder dan € 25.000 zijn verwerkt in de meerjarenbegroting, maar worden niet nader toegelicht.

De financiële meerjarenprognose is verderop bij de 'financiële consequenties' weergegeven.

Ad 2. Kennis te nemen van de inzet van de stelpost onvoorzien

In de begroting is een stelpost voor onvoorzien uitgaven van € 95.000 beschikbaar. Bij product 4D Onvoorzien wordt de inzet van deze stelpost weergegeven. Tot op heden is deze stelpost nog niet ingezet.

Ad 3. Kennis te nemen van de voortgangsrapportage inzake de invulling van bijstellingen en ombuigingen

In de primitieve Begroting 2024 resteerde een bedrag van € 188.000 aan openstaande bijstellingen en ombuigingen voor jaarlaag 2024. € 110.000 daarvan kan niet ingevuld worden dit jaar. Er resteert een nog in te vullen taakstelling van € 78.000 in 2024. In het hoofdstuk 'Voortgang invulling bijstellingen en ombuigingen' is weergegeven wat de stand van zaken is met betrekking tot de realisatie van de taakstellingen.

Ad 4. Het beschikbaar stellen van de kredieten zoals voorgesteld in het onderdeel investeringskredieten

De raad kan bij de begroting van een bepaald jaar, maar ook gedurende het jaar middels bijvoorbeeld de voor- of najaarsnota investeringskredieten beschikbaar stellen (art. 5 Financiële

Onderwerp

Voorjaarsnota 2024

Datum

21 mei 2024

Kenmerk

188350

Pagina

2 van 6

verordening). In dit onderdeel zijn deze nieuwe investeringskredieten opgenomen. We vragen de raad om formele toestemming te verlenen voor de nieuwe investeringskredieten.

Ad 5. Richting de najaarsnota kritisch te kijken naar de mogelijkheden om voor 2024 de nullijn te handhaven

De Voorjaarsnota sluit op dit moment met een fors negatief resultaat voor 2024. Gezien de financiële uitdaging die nog voor ons ligt, willen wij zoveel mogelijk voorkomen dat we moeten interen op onze reserves. Dit betekent dat we richting de najaarsnota onze mogelijkheden bekijken om toch zoveel mogelijk op de nullijn te blijven voor 2024.

Kanttekeningen

In de voorjaarsnota is in kaart gebracht welke bijstellingen van budgetten noodzakelijk zijn bij continuering van het huidige beleid. Voor het grootste deel betreft dit bijstellingen die volgen uit wettelijke verplichtingen, loon- en prijsstijgingen en bijstellingen die onuitstelbaar en onvermijdelijk zijn. Wanneer deze wijzigingen niet worden doorgevoerd, betekent dit dat u niet kunt voldoen aan de wettelijke verplichtingen dan wel dat het vastgestelde beleid niet kan worden uitgevoerd.

Draagvlak

N.v.t.

Aanpak/Uitvoering

Om aan de financiële kaders te voldoen, hebben we ons bij ontwikkelingen telkens de vraag gesteld of deze onoverkomelijk, onvermijdelijk en onuitstelbaar zijn.

In bepaalde gevallen zijn budgetten begroot op basis van verwachtingen met daarbij de insteek dat budgetten niet overschreden worden. Dit betekent soms dat we achteraf gezien te veel budget begroot hadden en we een voordeel in de jaarrekening melden. Gezien de financiële situatie gaan we nog scherper begroten. Op basis van de onderbesteding van budgetten in voorgaande jaren hebben we in deze voorjaarsnota budgetten structureel vrij laten vallen. Dit betekent wel dat het risico is dat in voorkomende gevallen een overschrijding kan ontstaan. Mocht zich dit voordoen dan zullen we de raad in de tussentijdse rapportages (voor-/ najaarsnota) daarvan op de hoogte brengen.

Op basis van de door de raad vastgestelde voorjaarsnota en de perspectiefnota zullen wij overgaan tot het opstellen van de Begroting 2025. Deze begroting zal in oktober worden aangeboden aan de raad. Vervolgens zal in de raadsvergaderingen van 28 en 30 oktober de begrotingsbehandeling plaatsvinden.

Communicatie

Geen bijzonderheden.

Financiële consequenties

De financiële meerjarenprognose is als volgt:

Omschrijving	2024	2025	2026	2027	2028
Primitieve begroting	0	0	-3.337	-3.076	-2.180
Bijstellingen met resultaat	-2.295	-1.816	-1.238	-1.668	-2.568
Bijstellingen i.r.t. raadsbesluit	-10	-4	-5	-4	-4
Bijstellingen meerjarig neutraal	-39	39			
Totaal voorjaarsnota	-2.344	-1.781	-1.243	-1.672	-1.672
Meerjarenbegroting na voorjaarsnota	-2.344	-1.781	-4.580	-4.748	-4.752

Onderwerp

Voorjaarsnota 2024

Datum

21 mei 2024

Kenmerk

188350

Pagina

4 van 6

Voorstel aan de raad

We begonnen met een sluitende begroting voor 2024 en 2025 (saldo nul). Voor 2026 en verder was onze begroting niet sluitend ('ravijnjaar') doordat vanaf 2026 de inkomsten vanuit het Rijk fors lager zijn door aanpassing van de normeringsmethodiek en einde Regeerakkoord.

In deze voorjaarsnota melden we u aan aantal bijstellingen. Een groot deel daarvan betreft bijstellingen in relatie tot verbonden partijen, het Rijk, gewijzigde tarieven binnen de zorg (Jeugd/ Wmo) en structurele vrijval op basis van voorgaande jaarrekeningen:

- Mutaties vanuit verbonden partijen (oplopend tot € 200.000 structureel, excl. 2% besparing VGGM)
- Aanpassing tarieven Jeugd/ Wmo (circa € 2,5 miljoen structureel)
- Gemeentefonds (maatstaf huishoudens met een laag inkomen; € 869.000 in 2024)
- Structurele vrijval budgetten als gevolg van doorwerking jaarrekeningresultaten voorgaande jaren (oplopend naar circa € 990.000 m.i.v. 2027)

De financiële consequenties van de voorjaarsnota zijn verder toegelicht in de Voorjaarsnota 2024. De voorjaarsnota vormt enerzijds het financiële kader voor de Begroting 2025 en geeft daarnaast een prognose van het jaarrekeningresultaat 2024.

De prognose laat zien dat het jaarrekeningresultaat 2024 momenteel negatief is. Daarnaast is de begroting meerjarig niet sluitend. De prognose zal nog worden geactualiseerd op basis van de Meicirculaire en de Najaarsnota 2024.

In de Najaarsnota 2024 leggen we de raad voorstellen voor om de nullijn voor 2024 aan te houden. Voorstellen om de begroting meerjarig sluitend te krijgen leggen we in de perspectiefnota voor.

Voorjaarsnota 2024 Rijk

Op basis van de Voorjaarsnota 2024 van het Rijk wordt duidelijk dat de opschalingskorting met ingang van 2026 structureel geschrapt wordt. Dit levert een structureel voordeel op. Echter, de invoering van een nieuwe financieringssysteem vanaf 2024 zorgt voor een structureel nadeel. Een eerste doorrekening laat zien dat dit per saldo voor 2025 een extra nadeel van circa € 1,5 miljoen betekent en voor 2024 en 2026 en verder een klein voordeel van rond de € 200.000/ 300.000. Voor de definitieve cijfers moeten we de Meicirculaire afwachten.

Bovenstaande betekent dus dat het oorspronkelijke ravijnjaar (2026 en verder) nauwelijks gecompenseerd wordt.

Daarnaast volgt dan nog de structurele doorwerking van het tekort op gezinnen in armoede (maatstaf huishoudens met een laag inkomen) uit de decembercirculaire 2023 (€ 869.000 in 2024).

De financiële meerjarenprognose inclusief de eerste prognose vanuit het Rijk is als volgt:

Omschrijving	2024	2025	2026	2027	2028
Meerjarenbegroting na voorjaarsnota	-2.344	-1.781	-4.580	-4.748	-4.752
<i>Voorjaarsnota rijk</i>	0	-1.500	200	200	200
<i>Correctie decembercirculaire</i>	0	-800	-800	-800	-800
Meerjarenbegroting na voorjaarsnota en prognose bijstellingen Rijk	-2.344	-4.081	-5.180	-5.348	-5.352

Onderwerp

Voorjaarsnota 2024

Datum

21 mei 2024

Kenmerk

188350

Pagina

5 van 6

Loon- en prijsstijgingen

Daarnaast zien we dat de benodigde loon- en prijsstijgingen op diverse budgetten weer aanzienlijk zijn. Deze mutaties zijn verwerkt ten laste van de stelpost die we daarvoor hebben opgenomen in de begroting. Deze stelpost is op dit moment nog toereikend.

De stelpost wordt gevoed vanuit de prijscompensatie die we ontvangen via de algemene uitkering en de belastingen. De nieuwe index die het rijk gebruikt (bbp) lijkt af te wijken van de begrote (wij rekenen met overheidsconsumptie lonen en materiële overheidsconsumptie) en daadwerkelijke loon- en prijsstijgingen bij gemeenten. In de najaarsnota zullen wij het definitieve effect van loon- en prijsstijgingen voor de Begroting 2025 in kaart brengen op basis van de Septembercirculaire 2024.

Juridische consequenties

N.v.t.

WMO-aspecten

Daar waar sprake is van bijstellingen op het gebied van de WMO is dat weergegeven in de voorjaarsnota.

Duurzaamheid

Daar waar sprake is van voorstellen op het gebied van duurzaamheid, is dat weergegeven in de voorjaarsnota.

Effect op vermindering regeldruk

Nv.t.

Alternatieven

Daar waar alternatieven voorhanden zijn, is dit opgenomen in de voorjaarsnota.